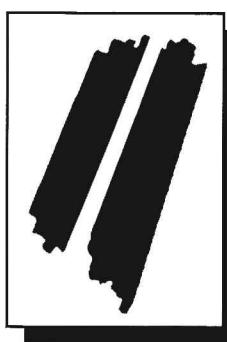

LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJA BIEDRĪBA

*"Okupācijas muzeja darbs veltīts
piemiņai, patiesībai, apskaidrībai."*

Akadēmīķis Jānis Stradiņš

2009. gada pavasarīs, Nr. 27

NĀKOTNES NAMS – STĀV UZ PRIEKŠU

Tā vien liekas – lai gan uz priekšu, tomēr stāvam. Bruņojamies ar neatlaidīgu pacietību. Esam pateicīgi, ka mums ir uzticīgi un pacietīgi atbalstītāji, kuri šai laikā ir neatsverams atbalsts. Esam sasniegusi triju gadu laikā trīs ceturdaļas līdz 2010. gadam paredzētā viena miljona latu mērķa. Esam nosprauduši tālāku mērķi līdz 2012. gadam – 1,5 miljonus. Muzejā enerģiski rit jaunās ekspozīcijas plānošanas darbi. Puse ekspozīcijas jau izplānota un tapuši div- un trīsdimensiōnāli maketi. Jautājums vienīgi, vai ekspozīcija nebūs krietiņi aizsteigusies priekšā Nākotnes Namam, kuru 2007. gadā Godmaņa valdība solīja pabeigt līdz 2010. gadam. Pilnīgi droši – tas nenotiks. Diemžēl Latvijas finansiālā krīze izrādījusies daudz dzīļāka, nekā sākumā pieļāva, un tai veltīta visa valdības uzmanība. No amata atkāpās NN dedzīgā atbalstītāja kultūras ministre Helēna Demakova. Krita Ivara Godmaņa valdība. Starplaikā NN skicu projekts pilnībā saskaņots ar Valsts nekustamajiem īpašumiem, kam uzdots veikt tālāko celtniecību. Jaunā Valda Dombrovska valdība gan Okupācijas muzeju un tam blakus plānoto komunisma upuru memoriālu iekļāvusi savā deklarācijā, bet ar piebildi "pieejamo finanšu resursu ietvaros". Patlaban, maija sākumā, vēl nav izšķirts, vai un kā tālāk. Muzeja vadība valdībai norādījusi un turpinās norādīt ne tikai, cik ļoti nepieciešams Nākotnes Nama projektu īstenošanai, bet arī – ka tam nav nepieciešams tūlītējs valsts līdzekļu ieguldījums. Paredzēts, ka to finansēs VNI un valsts finansējumu atmaksās pēc projekta pabeigšanas 20 gadu laikā. Patlaban celtniecības izmaksas ir aprēķinātas trīs miljonu latu apjomā. Ja tagad sāktu izstrādāt tehniskos plānus, celtniecību varētu pabeigt 2011. gada beigās... Tā nu stāvam. Bet uz priekšu!

Valters Nollendorfs
OM ārlietu direktors

MUZEJA DARBS

Muzejā top interaktīva Gulaga karte!

Pagājušā gadā sākās un šogad turpinās muzeja jaunās ekspozīcijas satura un iekārtojuma plānošana. Iecerēts, ka jaunajā ekspozīcijā būs vairākas audio vizuālās iekārtas, kas īpaši interesē jauno paaudzi. Darbs pie vienas no šīm iekārtām jau ir sācies.

2008. gadā iesniedzām Eiropas Kopienas programmas "Eiropa pilsoniem" (Europe for Citizens) apakšprogrammai "Aktīva Eiropas piemiņa" (Active European Remembrance) projekta pieteikumu, lūdzot

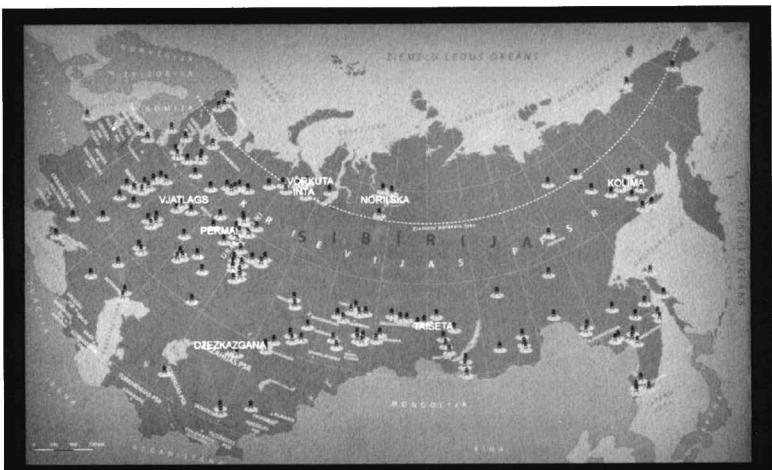
finansējumu interaktīvas Gulaga kartes izveidei. Apakšprogrammas "Aktīva Eiropas piemiņa" mērķis ir atbalstīt nacisma un staljinisma upuru piemiņas vietas un arhīvus. Jau 2007. gadā rakstījām pieteikumu šai apakšprogrammai, bet finansējumu nesanēmām. Tāpēc pagājušā rudenī bijām īpaši priecīgi, kad lūgto atbalstu saņēmām pilnā apmērā – 39 000 euro. Kopējais kartes izveides budžets ir vēl lielāks, jo Eiropas Kopiena finansē ne vairāk kā 60% projekta izmaksu.

Interaktīvo Gulaga karti veidos stends ar skaņu sistēmu un diviem ekrāniem – skārienjutīgu ekrānu un lielāku, vienkāršu

ekrānu. Individuāls apmeklētājs vai gids varēs atrast vajadzīgo karti uz skārienjutīgā ekrāna, bet citi apmeklētāji redzēs to pašu attēlu uz otra, lielākā ekrāna.

Apmeklētāji varēs apskatīt vairākas kartes – Latvijas pilsoņu deportāciju ceļus, dabas apstākļus Padomju Savienības reģionos, nometinājuma rajonus un Gulaga nometnes, kurās bija ieslodzīti Latvijas pilsoņi. Šīs kartes papildinās informācija par Gulaga sistēmu kopumā, daži deportēto un ieslodzīto liecību fragmenti, muzeja priekšmeti un dokumenti. Kartē visa informācija būs pieejama četrās valodās – latviešu, angļu, krievu un vācu. Gulaga karti veido vairāki muzeja vēsturnieki, savukārt programmēšanas un grafiskās noformēšanas darbu veic uzņēmums "Dd Studio," kuram ir ievērojama pieredze muzeju multimediju sistēmu izstrādē.

Interaktīvā Gulaga karte būs gatava jau šogad. Muzeja rekonstrukcijas laikā tā veidos muzeja ekspozīciju, kas atradīsies pagaidu telpās, bet pēc rekonstrukcijas karte būs daļa no jaunās ekspozīcijas. Tāpēc tā ir svarīgs posms visā jaunās ekspozīcijas veidošanā – tā būs pirmā jaunās ekspozīcijas pabeigtā daļa.

Gulaga kartes atklāšana notiks deportāciju piemiņas dienā 2009. gada 14. jūnijā. Aicinām to apskatīt arī jūs un jūsu bērnus un mazbērnus!

Ieva Gundare,
jaunās ekspozīcijas vēsturniece

Izglītības un kultūras ĢD

Programma „Eiropa pilsoniem”

VIDEO UN KINOFOTOFONO KRĀTUVE

1900.18.03. – 1966.11.01.

Okupācijas muzeja Video un kinofonofoto krātuve jau vairākus gadus sadarbojas ar akadēmiskajām mūža organizācijām – studentu un studenšu korporācijām, arī konkordiju „Valdemārija”. Šo organizāciju vēsture un biedru likteņi ir cieši saistīti ar mūsu valsts likteņgaitām 20. gadsimtā.

2008. gada 10. decembrī filmējām video reportāžu Skolas ielā 3. Latvijas Ārstu biedrības izcilo ārstu portretu galerijā atklāja Dr. med. Martas Vīgantes portretu (SK „Varavīksne”). Doc. Dr. med. Marta Vīgante (1900–1966) ir endokrinoloģijas pamatlicēja Latvijā. Viņa bija to inteliģentu vidū, kuri 1944. gada 17. martā parakstīja Latvijas Centrālās Padomes deklarāciju par Latvijas valsts suverenitātes un neatkarības atjaunošanu. 1946. gadā viņa rūpējās, lai no Sibīrijas tiktu atvesti un atdoti Latvijai 1941. gada 14. jūnijā izsūtīto bērni. Viņa pati pieņēma sev par audžubērniem no Sibīrijas atvestos māsas un citu radu un draugu bērnus. Marta Vīgante pēc Otrā pasaules kara turpināja darbu LU Medicīnas fakultātē, bet ideoloģisku nesaskaņu dēļ ar 1947. gada 1. janvāri viņa tika atlaista. Tālāk viņa darbojās privātpraksē, pieņemot pacientus un nešķirojot tos ne pēc tautības, ne pēc bagātības, ne pēc ieņemamiem amatiem tik grūtajā okupācijas periodā. Varbūt arī tāpēc viņai izdevās palikt Latvijā 1949. gada deportāciju laikā. Pateicoties tādiem cilvēkiem kā Dr. med. Marta Vīgante, Latvija tika saglabāta, un vēlāk mēs varējām to atjaunot.

2009. gada 18. februārī studenšu korporāciju Filistru savienība (FS) aicināja mani, videoliecību krājuma glabātāju Leldi Neimanī (SK „Varavīksne”), nolasīt lekciju "Korporāciju vēsture korporantu videoliecībās Latvijas Okupācijas muzejā" SK „Staburadze” konventa dzīvoklī. Uzstāšanās ietvaros demonstrēju arī vairākus fragmentus no korporantu videoliecībām. To vidū bija 1941. un 1949. gadā izsūtīto, leģionāru, padomju laikā arestēto, bēgļu gaitās devušos personu atmiņas. Patiesu prieku radīja jauno studenšu interese par vēsturi, arī par Okupācijas muzeja darbu. Šajā seminārā piedalījās 65 dalībnieces.

Popularizējot Okupācijas muzeja veidotās filmas, kā arī atbalstot studējošās jaunatnes radošās aktivitātes, krātuve 2009. gada 4. aprīlī ziedoja vairākus filmu DVD studenšu un studentu korporāciju Teātra festivāla balvu fondam.

Akadēmiskās mūža organizācijas ir vieta, kur jaunieši papildus iegūst dzīves gudrību līdz ar vecāko biedru iepazīšanu, audzināšanām, literārajiem vakariem. Tā ir vieta, kur paaudzes pārmanto dzimtenes mīlestību un patriotismu. Okupācijas muzejam ir svarīgi just atbalstu no studējošās jaunatnes, jo tas rada stiprāku ticību tam, ka mūsu darbs vēstures izzināšanā nav velts.

*Lelde Neimane,
OM Video un kinofonofoto krājuma glabātāja*

Attēli: 1) Dr. med. Marta Vīgante, 2) 10.12.2009. Latvijas Ārstu biedrības izcilo ārstu portretu galerijā atklāja Dr. med. Martas Vīgantes portretu. Pirmā no labās – M. Vīgantes māsas meita Dr. med. Renāte Ligere.

VALDES ZIŅOJUMS

Arī saimnieciskās krīzes laikos Okupācijas muzejs turpina darboties, turklāt tieši šajos laikos muzeja uzdevums „Atcerēties, pieminēt, atgādināt” šķiet īpaši svarīgs, jo šajos apstākļos tie, kuriem vajadzētu atcerēties, varētu piemirst, un tie, kam būtu jāatbalsta muzeja mērķi, varētu kļūt kūtri.

Lai, cik svarīgi šobrīd ir atcerēties un atgādināt, der citēt no patlaban spēcīgākās Latvijas politiskās partijas avīzes:

„Patiestības mirklis” (Ainārs Komarovskis. „Tava Avīze”, Nr. 6, aprīlis, 2009, 6.–7. lpp.)

„...Latvijas valsts ir notērējusi visu atstāto kapitālu no padomju laikiem, kā arī iztērējusi tai no Rietumiem piešķirtos līdzekļus. Šie līdzekļi tika sniegti un pieņemti ne jau tādēļ, lai attīstītu valsti, bet gan lai samazinātu tās konkurētspēju un izveidotu Latviju par Rietumiem pakļāvīgu nomali...”

„...Sāciet lasīt ziņas krievu avīzēs, internetā vai televīzijā, un jūs pamazām atklāsiet citu pasaulli! Sāciet lasīt grāmatas krievu valodā, un jūs labāk izpratīsiet krievu pasaulli. Ja neesat vēl apguvuši kaimiņu valodu vai esat to aizmirsuši, sāciet to apgūt! Vislabāk to darīt, cenšoties sarunāties ar krieviem viņu dzimtajā valodā!...”

„...Pasaule ir tikai viena tauta, kas spēj būt nesavītīga pret latviešiem un atzīt viņus par sev līdzvērtīgiem arī tad, ja tā patiesībā nemaz nav. Krievija ir vienīgā zeme, ar kuru kopā mums ir iespējams izdzīvot...”

Šādiem viedokļiem ir atbalss ne tikai t. s. „krievvalodīgo” vidū. Nesenās aptaujas liecina, ka tikai 27% aptaujāto Latvijā pozitīvi vērtē Latvijas dalību Eiropas Savienībā, bet līdzīgs procents nesaskata starpību starp ES un PSRS. Tas ir šokējoši, jo Latvijā ir viszemākais atbalsts Eiropas Savienībai visā Eiropā, tas ir uz pusi mazāks nekā mūsu kaimiņzemēs Igaunijā un Lietuvā, kur atbalsts ir pat lielāks nekā Eiropā caurmērā (56%).

Protams, jaudis satrauc saimnieciskā „krīze” un secinājums, ka lielā mērā tajā ir vainojama mūsu alkatīgā un neražīgā birokrātija – t. s. „politik”, bet vai tas var būt attaisnojums vērtēt mūsu pašu vēlēto valsts vadību tikpat zemu kā absolūti korumpēto, totalitāro okupācijas varu?

Der atcerēties Džordža Santajanas (George Santayana) teikto: „Tiem, kuri pagātni aizmirst, būs lemts to atkārtot.” Un Okupācijas muzeja galvenais uzdevums ir atgādināt!

Saimnieciskā krīze ir radījusi grūtības Nākotnes nama (muzeja paplašināšanas un modernizēšanas) projektam, jo valsts budžeta līdzekļi, kas nākotnē būs nepieciešami, lai samaksātu par celtniecības izdevumiem, tiek skaudri ierobežoti. Par projekta atsaukšanu nav runas, bet realizēšana varētu aizkavēties.

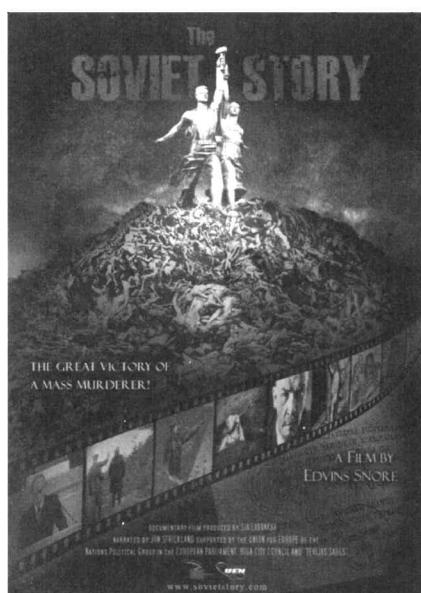
Tomēr šādi ārkārtas apstākļi neierobežos muzeja darbu, kas turpināsies ar tādu pašu sparu kā līdz šim, ja tikai neapsīks mūsu atbalstītāju un draugu griba šo darbu veikt. Arī jaunā eksposīcija, kas tiek veidota ar īpašu ziedotāju pabalstu, jau top un tiks izstādīta kaut vai pašreizējās telpās. Muzeja eksposīciju bagātina no Eiropas Savienības gūti līdzekļi. Tā, piemēram, š. g. 14. jūnijā tiks atklāta interaktīva Gulaga karte, kuras izveidošanu finansēja ES.

Muzeja mērķis nerobežojas ar vēsturisku liecību krāšanu un rādīšanu, bet gan sniedzas daudz dziļāk. Radot objektīvu un vispusīgu vēstures skatījumu un izvērtējot sekas, ko okupācija atstājusi uz katra latvieša psihī, muzejs cenšas celt mūsu tautas pašapziņu un pašcieņu.

Muzeja materiālu tulkošana. Iepriekš minētie citāti no „Tavas Avīzes” rāda, cik svarīgi iekļūt ar mūsu sniegto informāciju arī krievu valodas informācijas telpā. Šādam nolūkam muzejs uzsācis darbu pie „Muzeja grāmatas” tulkošanas krievu valodā. Muzejs ir arī uzsācis sarunas ar izdevniecību

„Jumava” un autoru Juku Rislaki par viņa grāmatas „The Case for Latvia” tulkošanu krievu valodā. Mērķauditorija šiem izdevumiem ir ne tikai Latvijas krievvalodīgā publīka, bet arī organizācijas Krievijā (piem., „Memorial”) un citās kādreizējās PSRS valstīs, kas intensīvi interesējas par muzeja darbu un kas arī ietilpst krievvalodīgā informācijas telpā.

Polijas vēstniecība Latvijā ir radusi finansējumu, lai Andžeja Vajdas (Wajda) filmai „Katiņa” izveidotu subtitrus latviešu valodā. Šī filma tiks rādīta Okupācijas muzejā un 14. jūnijā arī Latvijas TV. Polijas

VALDES ZIŅOJUMS

vēstniecība arī finansēja muzeja brošūras tulkošanu poļu valodā un patlaban interesējas par Muzeja grāmatas tulkošanu.

Muzejs ar pāris tulkojumiem piedalījās Edvīna Šnores filmas „Padomju stāsts” daudzvalodu DVD veidošanā. Šis DVD tika atklāts muzejā 26. martā, un muzejs ir parakstījis līgumu ar izdevēju Dari Dēliņa kungu par DVD izplatīšanu Latvijā.

Ar filmas „Dziesmotā revolūcija” (*The Singing Revolution*) DVD izdevēju Džeimsu Tastiju (*James Tusty*) ir panākta vienošanās par DVD izdošanu ar latviešu valodas subtitriem, kā arī par šo un daudzvalodu DVD izplatīšanu Latvijā.

Muzeja filmu programma. Pēdējos gados ir radušās daudzas ievērojamas filmas, kas spilgti rāda un komentē tos vēstures jautājumus, kuri ir īpaši nozīmīgi Okupācijas muzeja paustajam vēstures skatījumam. Muzejs ir guvis atļauju šo filmu rādīšanai muzejā, līdz ar to ir radusies iespēja paplašināt muzeja piedāvājumu apmeklētājiem. Šo filmu vidū ir jau minētās „Padomju stāsts”, „Katiņa”, „Dziesmotā revolūcija”, BBC filma „Gulag”, kā arī „Dievs, Tava zeme deg”, „Gustavs Klucis: nepareizais latvietis”, „Keep smiling” un citas Latvijā veidotas filmas.

Pats muzejs arī turpina veidot filmas, kas lielā mērā balstās uz muzejā esošiem materiāliem. Pēdējā pusgada laikā ir tapušas divas šādas filmas: „Mēs bijām brīvi Latvijas pilsoņi”, kam pirmizrāde bija 2008. gada 18. novembrī, un „Prom no mājām”, kam pirmizrāde bija 2009. gada 25. martā.

Muzeja apmeklētāji. Pēdējos gados muzeju ik gadu apmeklē vairāk nekā 100 000 personu (2008. gadā – 108 349), to starpā ļoti daudzi oficiāli viesi. Pagājušā 2008. gadā muzeju apmeklēja 53 oficiālās delegācijas. Nesen (6. maijā) muzejā viesojās Spānijas karalu pāris Huans Karloss (*Juan Carlos*)

un Sofija. Stundu pirms viņiem muzejā viesojās ASV militārā delegācija astoņu vīru sastāvā četru zvaigžņu ģenerāla Dankana Maknaba (*Duncan McNabba*) vadībā. Stundu pēc karaliskās vizītes ieradās Slovēnijas Nacionālās Asamblejas prezidents. Līdzīgas dienas muzejā ir bieži.

Bet svarīgāki par oficiālajām delegācijām man šķiet Latvijas skolēnu apmeklējumi. Muzeja Izglītības programmas nodarbībās 2008. gadā piedalījās 5471 skolēns (salīdzinājumā ar 3560 iepriekšējā gadā), un muzeja ceļojošo izstādi Latvijā apskatījuši aptuveni 7400 skolēnu.

Nesen laikrakstā „Diena” publicētā rakstā uzrādītas Latvijas muzeju izmaksas uz katru apmeklētāju. Dārgākais – Rakstniecības, teātra un mūzikas muzejs – uz katru apmeklētāju ir izmaksājis Ls 116,05, bet vidējā izmaka bijusi Ls 8,85. Toties Okupācijas muzejs uz katru apmeklētāju 2008. gadā ir izmaksājis Ls 3,16, no kā tikai Ls 0,88 bijis valsts finansējums. Muzejs strādā ražīgi...

Citas nodarbības. Muzejs turpina veidot tematiskas izstādes reizi 3–4 mēnešos, grāmatu atklāšanas notiek apmēram reizi mēnesī, grāmatu galda apgrozība pieaug no gada uz gadu, neskatoties uz ļoti ierobežotiem telpu apstākļiem. Ceļojošā izstāde šo pavasari dosies uz Spāniju – Madridi un Barselonu –, kur izstāde tiks rādīta spāņu un katalānu valodās. Muzeja vēsturnieki turpina aktīvi piedalīties starptautiskās konferencēs, kā arī konferenču un semināru organizēšanā Latvijā.

Muzeja darbinieki un vadība ļoti cer, ka mūsu veiktais darbs attaisno dāsno pabalstu, ko mums snieguši muzeja draugi. Es vēlos katram muzeja draugam atgādināt, cik svarīgs ir jūsu atbalsts šajos īpaši grūtajos finansiālos apstākļos. Par šo jautājumu, lūdzu, lasiet Apkārtrakstā finansēm veltītā ziņojumā.

Pēteris Bolšaitis,
OMB Valdes priekšsēdis

No kreisās OMB valdes priekšsēdis Pēteris Bolšaitis, Spānijas karalis Huans Karloss (*Juan Carlos*) un karaliene Sofija

JAUNUMI GRĀMATU GALDĀ

Muzeja grāmatu tirdzniecība pamazām atgūstas no „lielā lēciena” – pievienotās vērtības nodokļa paaugstināšanas no 5% uz 21%. Turpinām grāmatu izdošanu, arī lasītāji atgriežas pie ierastās nodarbes – grāmatu lasīšanas.

SVEŠA VARA

MĀRA BIŠOFA zimejumi un ANDAS LĪCES apceres
Izdevējs: LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJS RIGĀ, Rīga 2007

Šogad Grāmatu galds ir papildinājies ar Gadagrāmatu 2007, kuras galvenā tēma ir par latviešu iznīcināšanu PSRS 1937. un 1938. gadā. Neparastāks izdevums ir grāmata „Sveša vara”, kas tapusi ar Andas Līces apcerēm pie katra Māra Bišoфа zīmējuma. Šo grāmatu abi autori veltījuši saviem Gulagā pazudinātajiem tuviniekiem.

Vēl muzejā tika atvērtas Ilmāra Šalta „A Stolen Childhood” un Māra Lindes „Pēdējais cietoksnis”.

Atšķirībā no iepriekšējiem Apkārtrakstiem piedāvāju pirktāko grāmatu sarakstu ar cenām LVL. Tas saistīts ar valūtas kursa svārstībām. Cenā ir iekļauti arī sūtīšanas izdevumi. Pasts ir kļuvis ātrāks un paredzu, ka pasūtīto grāmatu saņemsiet nedēļas laikā.

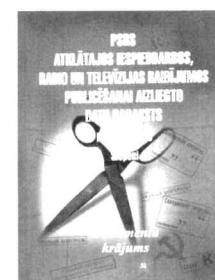
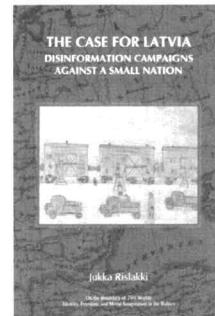
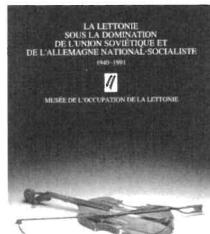
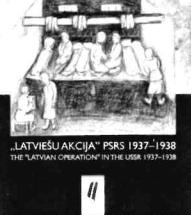
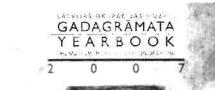
Muzeja izdotās grāmatas var iegādāties
www.omf.lv

Edīte Uztica,
OM Grāmatu galda vadītāja (eu@omf.lv)

Grāmatas autors un nosaukums

Gadagrāmata 2002	Varas patvala, 448 lpp.	9,50
Gadagrāmata 2003	Pakta zona, 332 lpp.	9,50
Gadagrāmata 2004	Cīņa par Baltiju, 340 lpp.	11,50
Gadagrāmata 2005	Atbrīvotāji kā iekarotāji, 323 lpp.	12,50
Gadagrāmata 2006	Karš pēc kara. 1944 – 1956, 337 lpp.	14,50
Gadagrāmata 2007	Latviešu akcija PSRS. 1937 – 1938., 288 lpp.	15,50
<i>Visās gadagrāmatās ir rakstu kopsavilkumi angļu valodā.</i>		
Latvijas Okupācijas muzejs	Latvija zem Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas varas 1940 – 1991, <i>latviešu un angļu valodā</i> , 216 lpp.	20,00
Latvijas Okupācijas muzejs	La Lettonie sous la domination de l'Union Soviétique et de l'Allemagne National-Socialiste 1940 – 1991, <i>françu val.</i> , 236 lpp.	26,00
A. E. Feldmanis	Masļenku traģēdija – Latvijas traģēdija, kopsavilk., <i>angļu val.</i> , 355 lpp.	11,00
S. Kalniete	<i>With Dance Shoes in Siberian Snows</i> , 367 lpp.	21,50
S. Kalniete	<i>Mit Ballshuhen in Sibirischen Schnee</i> , 352 lpp.	22,50
Latviešu leģionāri	Fotoalbums. DV izdevums, 432 lpp.	42,50
<i>Die drei Okkupationen Lettlands</i> 1940 – 1991 (brošūra, 5 eksempl.), 48 lpp.	22,50	
<i>The three Occupations of Latvia</i> 1940 – 1991 (brošūra, 5 eksempl.), 48 lpp.	22,50	
<i>The Hidden and Forbidden History of Latvia under Soviet and Nazi Occupations</i>		
Vyatlagā mirušo Latvijas pilsoņu saraksts, 1938 – 1956 (Sast. H. Strods), 519 lpp.	19,50	
Via dolorosa. 5.dāļa	Stalinisma upuru liecības (Sast. A. Līce), 504 lpp.	13,50
Via dolorosa. 6.dāļa	Stalinisma upuru liecības (Sast. A. Līce), 591 lpp.	16,00
Sibīrijas bērni. 1. dāļa (A-K)	(Mums bija tas jāizstāsta) 1941. gadā no Latvijas uz Sibīriju aizvesto bērnu 670 atmiņas savākusi Dzintra Geka 1163 lpp.	22,00
Sibīrijas bērni. 2. dāļa (L-Z)	1407 lpp.	57,00
Aizvestie. 1941. g.	Latvijas Valsts arhīva izdevums. 811 lpp.	65,00
Aizvestie. 1949. g. 1.dāļa	Latvijas Valsts arhīva izdevums. 814 lpp.	38,00
Aizvestie. 1949. g. 2.dāļa	Latvijas Valsts arhīva izdevums. 870 lpp.	38,00
J. Rislakki	The Case for Latvia, 295 lpp.	38,00
J. Rislakki	Maldināšana. Latvijas gadījums. 285 lpp.	14,50
Kas valda valodu, valda prātu I. Šalts	85 lpp.	12,50
A. Līce, M. Bišofs	A Stolen Childhood, 283 lpp.	4,50
	Sveša vara, 78 lpp.	10,50

Cena ar piesūtīšanu LVL

PĒTNIECĪBAS PROGRAMMA

Latvijas Okupācijas muzeja Gadagrāmata 2007 "Latviešu akcija PSRS 1937–1938". Latvijas Okupācijas muzeja biedrības izdevums, Rīgā, 2009. g., 288 lpp. latviešu un angļu valodā ar kopsavilkumiem atbilstošā valodā, ilustrēta.

Gadagrāmatā publicēti zinātniski raksti, apskati, jauni dokumenti, kā arī pārskati par muzeja darbu, recenzijas. Tajā iekļauti Okupācijas muzeja biedrības 2008. gada semināra materiāli, diskusijas par okupācijas sekām.

Grāmata veltīta „Latviešu akcijas” upuru 70 gadu piemiņai. Šī akcija bija Vissavienības Komunistiskās (bolševiku) partijas 1937.–1938. gadā veiktā "Lielā terora" genocīda sastāvdaļa. Uz grāmatas virsvāka publicēta Annas Strautījas, akcijā nošautā nelegālās Latvijas Komunistiskās partijas Centrālās komitejas sekretāra (1927–1931) Alberta Strautiņa (1896–1937) sievas, zīmēts attēls. Attēlā redzama kleķa būda Kazahstānā Kinejtos, kurā ievietotas sešas sievietes un pieci bērni, "tautas ienaidnieku" ģimenes locekļi, veicot t. s. "česirovku" – latviešu sieviešu atdalīšanu no vīriešiem. Atbilstoši Starptautiskajai 1948. gada genocīda konvencijai sodīto vīriešu nodalīšana no sievietēm ir viena no genocīda pazīmēm. Tādas ir arī cilvēku (šoreiz 14 000) masveida nošaušana bez tiesas sprieduma, izsūtīšana nometinājumā, kur apdraudēta cilvēku dzīvība.

„Latviešu akciju” savos pētījumos analizē Jānis Riekstiņš, Ruta Ozoliņa, Matīss Kotts. Par tās īstenošanu stāsta septiņi publicētie dokumenti, sākot no latviešu "kontrrevolucionārās organizācijas" atklāšanas 1937. g. PSRS, latviešu nošaušanas 1937.–1938. g. un PSRS VDK atzinuma 1955. g., ka latviešu pretpadomju organizācijas PSRS vispār nav pastāvējušas. Par PSRS masu slepkavībām PSRS 1937.–1938. gadā stāsta arī recenzija par piemiņas vietām PSRS.

LOMB semināra "okupācijas sekū" iedaļā publicēti Žanetes Ozoliņas (stratēģiskā attīstība), Pārslas Eglītes (demogrāfija), Ulda Oša (ekonomika), Valtera Nollendorfa (izglītība) un citi pētījumi. Grāmatu noslēdz nacionālā pretošanās (1941–1945) dalībnieka Artura Neparta un vēsturnieka Jura Pavloviča diskusija.

Grāmatas atvēršana notika 2009. gada 18. martā plkst. 16.00 Latvijas Okupācijas muzejā Strēlnieku laukumā 1.

Heinrihs Strods
Pētniecības programmas vadītājs

PIEMIŅAS VIETU PROGRAMMA

Konference Berlīnē

2009. gada 18. martā Okupācijas muzeja pārstāvis piedalījās starptautiskā konferencē Berlīnē par tēmu „Aukstā kara piemiņas vietas Baltijas jūras piekrastes valstīs”. Pasākums notika Ziemeļvalstu vēstniecību kompleksā Raucherstrasse 1. Šajā kompleksā, kas celts pēc Berlīnes mūra krišanas, strādā Dānijas, Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas un Īlandes diplomāti. Vietas izvēles iemesls bija Dānijas pārstāvju aktīvā līdzdalība šo piemiņas vietu apzināšanā jau kopš 2006. gada, kad sākās pirmie starptautiskie kontakti dāņu ainavu arhitekta un pilsētplānotāja Johannesa Baha Rasmussena vadībā. Konferencē piedalījās pazīstami politiķi, muzeju darbinieki, arhitekti un vēsturnieki. Kopumā vērienīgajā projektā ir iesaistījušies 10 valstu pārstāvji. Konferenci atklāja Vācijas Bundestāga deputāts M. Mekels, dalībniekus sveica Dānijas kultūras ministre K. Kristensen. Problēmas politiskos aspektus savās runās uzsvēra Eiropas Parlamenta deputāts lietuvietis V. Landsberģis un „Memoriāla” pārstāvis no Krievijas A. Roginskis.

Okupācijas muzeja Piemiņas vietu programmas vadītājs Rihards Pētersons runāja par Okupācijas muzeja darba pieredzi saistībā ar piemiņas vietu apzināšanu, popularizēšanu un aizsardzības problēmām. Kārtējo reizi nācās pārliecināties, ka, piemēram, mūsu igauņu kolēģi darbojas ar valsts programmu un tiešu atbalstu. Igaunijā šo darbu veic valsts uzturētais Kara muzejs. Ir sagatavots un apstiprināts piemiņas vietu saraksts, publicēta grāmata un ir vērienīgas nākotnes ieceres. Latvijā šādas attieksmes pret mantojumu nav, par ko liecina kaut vai izmisīgās Okupācijas muzeja pūles panākt Čekas nama Rīgā saglabāšanu un izmantošanu kā unikālu liecību 50 padomju okupācijas gadiem.

Daļa konferences dalībnieku š. g. 5. aprīlī bija ieradušies Latvijā, apmeklēja Okupācijas muzeju un piemiņas vietas Rīgā, Skrundā, Līgatnē un Liepājā. Viesus uzņēma muzeja Nākotnes Nama jaunās ekspozīcijas darba grupas vadītāja vēsturniece Ieva Gundare.

Richards Pētersons
Piemīņas vietu programmas vadītājs

JAUNIEGUVUMI

Jāņa Vasījevska dāvinātais **Friča Bērziņa** (1888–1984) albums ar 358 fotogrāfijām. Fr. Bērziņš 1949. gada 25. martā deportēts no Tukuma apriņķa Matkules pagasta, līdz 1956. gadam nometināts Tomskas apgabala Krivošeinas rajonā. Fotoalbumā ielīmētas melnbaltas fotogrāfijas, ko nometinājuma vietā izgatavojis Fricis Bērziņš. Attēlā – nezināmu deportēto grupa.

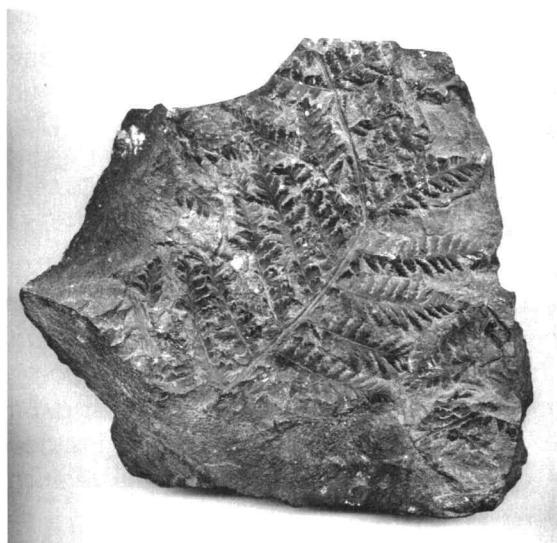
Ilmāra Slesāra dāvinātā 36 fotogrāfiju kolekcija, kas izveidota nometinājuma vietā – Omskas apgabala Tavričankas rajona Ļubomirovkas ciemā 1949.–1956. gadā. Fotogrāfējis Ilmārs Slesārs ar līdzpaņemtu fotoaparātu. Fotogrāfiju attīstīšanai nepieciešamās ķimikālijas I. Slesāram no Latvijas sūtīja paziņas un draugi. Ilmāru Slesāru (1929) kopā ar audžumāti Veroniku Vanags 1949. gada 25. martā deportēja no Saldus. Attēlā – Ilmārs Slesārs 1952. gadā Ļubomirovkā.

Pāvela Kudlāna dāvinātā kastīte, ko ieslodzījuma laikā Mordovijā 1960. gadā izgatavojis P. Kudlāna tēvs, nacionālais partizāns **Eduards Kudlāns** (1926–2008). Dokumentu kastītes atlokāmajā vākā iestiprinātas Eduarda Kudlāna un viņa dzīvesbiedres Emīlijas fotogrāfijas.

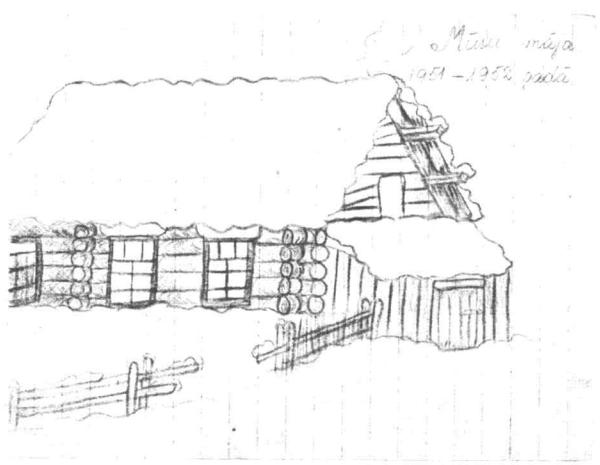

Līvijas Krauzes dāvinātais akmenogles gabals ar fosīla auga – papardes – nospiedumiem, ko ieslodzījuma laikā Vorkutā, strādājot šahtā, ieguvis L. Krauzes dzīvesbiedrs **Arturs Krauze** (1923–2003), notiesāts par piedalīšanos pretpadomju organizācijā un nacionālo partizānu atbalstīšanu.

JAUNIEGUVUMI

Elzas Reisones (1939) dāvinātais zīmējums „Mūsu māja 1951.–1952. gadā” no nometinājuma vietas Tomskas apgabala Teguļdetas rajona Volodarkas sādžā. Liepu ģimene 1949. gada 25. martā deportēta no Ogres aprīņķa Rembates pagasta.

Māra Jurciņa dāvinātā skrejlapa „Sie werden heimkehren!“ (Viņi atgriezīsies mājās!), kas 90. gadu beigās - 2000. gadā atrasta Cēsu rajonā kara laikā notriektas Sarkanās armijas lidmašīnas atlūzās. Skrejlapas ar vācu karagūstekņu vārdu sarakstiem tika kaisītas virs Vācijas armijas pozīcijām. Muzeja īpašumā nonācis 173. saraksts ar 14 gūstekņu vārdiem, uzvārdiem, dienesta pakāpēm un viņu tuvinieku adresēm Vācijā.

SIE WERDEN HEIMKEHREN!

Liste Nr. 173

Jeden Tag schen immer neue Hunderte von deutschen Soldaten und Offizieren die Sinnlosigkeit weiteren Widerstandes ein und geben sich gefangen.

Auf eigenen Wunsch der Kriegsgefangenen veröffentlichten wir ihre Namen, Heimatanschrift und ihre Bitte, ihre Familien zu benachrichtigen, daß sie nicht vermißt, sondern am Leben sind. In der Heimat soll man sich keine Sorgen machen, es geht ihnen gut, und sofort nach Kriegsende kehren sie heim.

- 2353 Leutnant Hermann ANDRIES, P.P. Reg. Stab r. (Familie J. Andries, Wittlich b. Trier, Rhindenburgstr. 1)
- 2354 Ogefr. Lorenz GIMMELSBÄRGER, 2., Sich. Bat. 94. (Frau Rosa G., Ramsau b. Berchtesgaden)
- 2355 Soldat Helmut GERGEN, 1., IR. 4, 32. ID. (Heinrich G., Hambergen 9f. bei Bremen)
- 2356 Uffz. Paul JUNK, 1., IR. 4, 32. ID. (Frau Hedwig J., Flatow 1. P.)
- 2357 Ogefr. Walter WILM, 1., IR. 4, 32. ID. (Frau Anna W., Engelsheim, Gau Danzig)

Maijas Sinkas dāvinātā metāla krūzīte ar ieskrāpētu tekstu: „Oc. Cob. NKVD CCCP [PSRS lekšlietu tautas komisariāta īpašā apspriede] Maskavā sodīja aizmuguriski ar 8 gadiem darba nometnē Leske, Ozoliņš, Peters, Indriksons, Rotkajs, Zaimanovskis, Karčevčevs, Rozentāls, Mednieks, Minič, Šire, Stūris, Stalbe, Svitīņš (?), Aizpurvis, Mežmalietis, Fišers, Viksna 20/VI 41. uz Ziem.-Aust. Krieviju.” Krūzīti no kāda atbrīvota karagūstekņa 1955. gadā Rietumvācijā saņēmis M. Sinkas tēvs Ādolfs Šilde.

Taiga Kokneviča,
Latvijas Okupācijas muzeja
galvenā krājuma glabātāja

IZSTĀDES OKUPĀCIJAS MUZEJĀ

2009. gada pavasarī Latvijas Okupācijas muzejā sagatavotas vairākas jaunas izstādes. 2009. gada 24. martā tika atklāta izstāde „Deportācija. 25.03.1949.”. Tā vēsta par 1949. gada 25. marta deportāciju Latvijā. Izstādē izmantoti galvenokārt Latvijas Okupācijas krātuves materiāli, atklājot vairāku deportācijās cietušu ģimeņu likteņus. Izstādi veidoja Latvijas Okupācijas muzeja ekspozīcijas kurators Ojārs Stepens

un mākslinieks Rolands Viegneris. Vienlaikus ar izstādi Latvijas Okupācijas muzejā tika veidota arī ceļojošā izstāde „1949. gada 25. marta deportācija Latvijā”, kuru atklāja Igaunijas Okupācijas muzejā Tallinā 2009. gada 7. aprīlī. Izstādi veidoja Ojārs Stepens un māksliniece Madara Pastare. Izstādes atklāšana bija pieskaņota Latvijas Valsts prezidenta Valda Zatlera vizītei Igaunijā.

2009. gada aprīlī muzejā tika eksponēta vēl viena deportāciju tēmai veltīta izstāde: Rīgas 14. vakara/maiņu vidusskolas bērnu zīmējumi, pieminot 1949. gada 25. marta deportācijas upurus.

Savukārt gatavojoties 2009. gada 6. maijā paredzētajai Spānijas karaja vizītei, Latvijas Okupācijas muzejā tika izveidota ūpaša izstāde, eksponējot muzeja krājumos glabāto spāņu kara ārsta Manuela de Kardenasa fotogrāfiju kolekciju. Manuels de Kardenass bija ķirurgs brīvprātīgajā spāņu t. s. Zilajā divīzijā. 1942. gadā divīzijas hospitālis atradās Rīgā, Miera ielā. Manuels de Kardenass brīvajā laikā fotografēja. Tā radās vairāk nekā 100 fotogrāfiju kolekcija. Interesantākās no tām bija izmantotas izstādē.

Ojārs Stepens,
Latvijas Okupācijas muzeja ekspozīcijas kurators

FINANSES

Muzeja darba finansējums dalāms divās daļās: Latvijas (vai OMB), kur norit kārtējais muzeja darbs un kur ieplūst kā valsts pabalsts, tā daudzi privāti ziedoņumi un kur notiek arī muzeja saimnieciskā darbība (grāmatu galds, audio gidi īre, peļļa no noguldījumiem); un OMFA, kas ir ASV reģistrēta muzeja atbalsta organizācija. OMFA no ziedotiem līdzekļiem papildina muzeja budžetu un arī pārzina pamatfondu, kurā ir ieguldīti muzeja rezerves līdzekļi.

Kā redzams no bilancēm un budžeta izpildījuma, Okupācijas muzejs joprojām darbojas bez zaudējumiem, bet ienākumu pusē redzami nopietni brīdinājumi:

<u>OMB bilance uz 2009. gada 1. janvāri:</u>	<u>LVL</u>
leguldījums Nākotnes Nama projektā	76 692
Citi pamatlīdzekļi	24 489
Preces (grāmatu galda inventārs)	40 298
Vērtspapīri (SEB bankā)	35 159
Naudā (iesk. Ls 35 206 NN kontā)	185 745
Debitori	4 324
Kopā	366 707

<u>OMFA bilance uz 2009. gada 1. janvāri:</u>	<u>USD</u>	<u>LVL</u>
Vispārējo vajadzību kontā	147 198	78 015
Nākotnes Nama fondā	350 515	185 773
Publikāciju fondā	630	334
Ceļojošās izstādes fondā	23 140	12 264
Pamatfondā	644 297	341 477
Kopā	1 165 780	617 863

FINANSES

**Latvijas Okupācijas muzeja biedrības ienēmumu un izdevumu pārskats
par 2008. un 2007. gadu**

Ienākumi	2008. gads	2007. gads
	LVL	LVL
Saņemtie ziedoņumi un dāvinājumi	294 585	191 308
No fiziskām personām nerezidentiem	141 548	
No fiziskām personām rezidentiem	2 000	
No anonīmiem ziedotājiem Latvijā	24 758	
No anonīmiem ziedotājiem ārzemēs	47 429	
Ārvalstu juridiskās personas	13 236	
LR reģistrētās juridiskas personas	297	
No OMFA	43 321	
Mērķziedoņumi	21 996	
No valsts un pašvaldības	96 894	117 338
Neto ieņēmumi no saimnieciskās darbības (ieskaitot no vērtspapīriem, tos pārdodot)	23 958	37 994
Citi (dažādu organizāciju piešķirumi projektiem)	38 379	17 320
Ienēmumi kopā	<u>453 816</u>	<u>363 960</u>
Izdevumi	2008. gads	2007. gads
Algās	205 435	184 458
Honorāri	9 082	19 388
Sociālā apdrošināšana	54 072	47 377
Pamatlīdzekļu nolietojums un norakstīšana	9 821	10 420
ES finansējuma izlētojums	7 538	
Citi (saimniecība, projekti, NN u. c.)	138 871	94 196
Nodokļi (NīPN)	3 420	-
Izdevumi kopā	<u>429 239</u>	<u>355 839</u>
Atlikums (iztrūkums)	<u>24 577</u>	<u>8 121</u>

1. No 2008. gadā saņemtajiem ziedoņumiem Ls 137 600 (46,7%) nāca no testamentāriem, tātad neparedzamiem, veltījumiem. Neskaitot šos veltījumus, ienākumi no ziedoņumiem būtu samazinājušies par 18,0% salīdzinājumā ar 2007. gadu.
2. Valsts dotācija no 2007. uz 2008. gadu samazinājās par 17,4%. Nēmot vērā pašreizējo saimniecisko krīzi valstī, ir jādomā, ka šis pabalsts varētu turpināt sarukt.
3. Saimnieciskās krīzes un dažādu ar to saistītu apstākļu dēļ ir arī ļoti iespējams, ka kavēsies Nākotnes Nama projekts un turpmākie ziedoņumi šim mērķim varētu ciest.
4. Pasaules mēroga finanšu krīze izraisīja arī ievērojamus zaudējumus (līdz pat 40%) OMFA pamatlīdzekļi un NN fonda ieguldījumos. Pēdējos divos mēnešos gan liela daļa no šiem zaudējumiem ir dzēsti un jādomā, ka līdz laikam, kad šie līdzekļi būs jālieto Nākotnes Nama labiekārtošanai un/vai muzeja darba pabalstam (1–2 gadu laikā), šie zaudējumi būs pilnībā atgūti.

*Pēteris Bolšaitis,
OMB Finanšu komisijas priekšsēdis*

MŪSU ĽAUDIS

Ingrīda Zvēra. Okupācijas muzejā sāku strādāt pagājušā gada oktobrī, kad studiju ietvaros bija jāmeklē prakses vieta. Tā kā es studēju Latvijas Universitātes komunikāciju zinātnes nodaļā, mana prakse muzejā noritēja sabiedrisko attiecību nodaļā, kur palīdzēju dažādos darbos. Taču ar to mans darbs muzejā nebeidzās – pēc prakses gandrīz pusgadu nostādāju par sabiedrisko attiecību un līdzekļu piesaistes vadītājas asistenti. Toreiz palīdzēju darbā vākt līdzekļus Okupācijas muzeja Nākotnes Namam. Šobrīd muzejā strādāju par datoroperatori. Šajā darbā man lielākoties jāstrādā ar rokrakstu un mašīnrakstu ievadišanu datorā, palīdzot vēsturniekim.

Tā kā savās darba gaitās muzejā esmu ieguvusi dažādu darba pieredzi, varu sacīt, ka tiesi kolēģi un darba vide ir tas, kas visvairāk motivē strādāt, jo, ja blakus ir cilvēki, kas vienmēr gatavi palīdzēt ar savu padomu, rodas vēl lielāka vēlme darboties.

Rīgā dzīvoju jau trešo gadu. Uz šejieni pārcēlos no Madonas, kad uzsāku studijas universitātē. Manuprāt, šajā pilsētā pavadīšu vēl ilgu laiku, kaut arī mani tuvākie nākotnes plāni saistās ar maģistra grāda iegūšanu, iespējams, ārpus Latvijas. Taču, atgriežoties mājās, es labprāt strādātu valsts labā, lai ar ārzemēs iegūtajām zināšanām varētu palīdzēt valstij, tāpat kā Okupācijas muzejs palīdz, izglītojot cilvēkus par vēl nesenās pagātnes notikumiem.

Cienījamie Okupācijas muzeja atbalstītāji!

Atkal reiz vēlos pateikties visiem Okupācijas muzeja labvēļiem, kuri turpina atbalstīt muzeja vadību, muzeja darbiniekus un plašo muzeja darbību pat finansiāli un politiski grūtos laikos. Sevišķa pateicība pienākas tiem, kuri Okupācijas muzeju ir iekļāvuši savos testamenta novēlējumos. Pateicoties tieši četru testamentu novēlējumiem, kas saņemti 2008. gadā, un vēl viena, kas saņemts šā gada pašā sākumā, Okupācijas muzejs šogad varēs savu darbu turpināt bez nopietniem samazinājumiem, bez nepieciešamības kādus darbiniekus atlaist. Latvijas valsts pabalsts 2009. gadam ir solīts mazāks, nekā saņēmām 2008. gadā, bet samazinājums ir tikai par 4,4%. Ceram, ka nākamie valsts budžeta grozījumi muzejam paredzētos līdzekļus vairs nesamazinās.

No muzeja darbinieku puses cenšamies piesaistīt līdzekļus dažādiem projektiem. Tāds ļoti nozīmīgs atbalsts ir 39 000 eiro apmērā, ko saņemsim no Eiropas Savienības interaktīvās Gulaga kartes izveidošanai. Karte būs pirmā jau pabeigtā daļa no jaunās muzeja pamatekspozīcijas. Karti atklāsim, atzīmējot 14. jūnija deportāciju. Esam arī pieteikuši vēstures izglītības materiālu sagatavošanas projektu Ziemeļvalstu fondam. Šis būs liels trīsgadīgs projekts – kopīgs ar partneriem no Igaunijas, Zviedrijas, Lietuvas un Baltkrievijas. Projektu ierosināja un vadīs igauņi. Tā otrajai daļai līdzekļus centīsimies gādāt no Eiropas Savienības un pieprasījumu iesniegsmi septembra sākumā. Ceram, ka izdosies – projekts būtu liels ieguvums Latvijas vēstures skolotājiem un arī atbalsts muzeja izglītības programmai.

2009. gads ir piemiņas gads daudziem vēsturiskiem notikumiem, kurus atzīmējam arī muzejā – 70 gadu kopš Hitlera–Staljina pakta, 60 gadu kopš lielajām 25. marta deportācijām, 20 gadu kopš Berlīnes mūra krišanas, tāpat 20 gadu kopš „Baltijas ceļa”. Muzeja darbinieki jau piedalījušies un vēl piedalīsies dažādās starptautiskās konferencēs un semināros. Par 25. marta deportāciju ir sagatavota filma, izstāde muzejā un ceļojoša izstāde Igaunijas Okupācijas muzejam.

Ikdienas darbi un projekti steidzina viens otru – tos visus varam paveikt, tikai pateicoties muzeja draugu atbalstam.

*Gundega Michele,
Okupācijas muzeja direktore*

Ziņas no Austrālijas

No oktobra līdz marta beigām tautieši un organizācijas Austrālijā mūzeja darbam un Nākotnes Nama iekārtošanai saziedojuši AUD 42516,37. Jāpiemin, ka ievērojamas ziedojumu summas gadskārtēji nodod organizācijas: biedrības, „Daugavas Vanagi un Vanadzes”, kori, dāmu kopas, organizāciju apvienības, korporāciju kopas. Savu atalgojumu par veikto darbu, saistītu ar LR Saeimas vēlēšanām un abām tautas nobalsošanām, mūzejam ziedojuši Adelaides un Sidnejas vēlēšanu komisijas locekļi. Tomēr 70% no visiem ziedotājiem bija lojālie individuālie ziedotāji, galvenokārt vecāka gadugājuma cilvēki. Procentuāli 44% no ziedotājiem nodevuši savu artavu Nākotnes Nama iekārtošanas vajadzībām. Vairāki no viņiem ziedojuši arī mūzeja darbam.

Ziedojumi bijuši gan bez mērķa, gan pieminot mīlus cilvēkus, gan atzīmējot kādu lielāku jubileju, vienas ziedotājas izvēlētais mērķis bija „Visu latviešu piemiņai, kas cietuši zem sarkanā terora”.

Krietnu summu Okupācijas mūzeja darba atbalstam savā testamentā novēlējis nelaiķis Alberts Mežals. Par viņa dzīves gaitām nav daudz ziņu. Alberts dzimis 1918. g. Baltinavā, Latvijā, un aizsaulē aizgājis 90 gadu vecumā tālu no dzimtās zemes, Sidnejā. Tēvzeme viņam arvien bijusi tuvu pie sirds. Par to viņš arī bija gājis cīņā un nebija aizmirsis, aizejot pēdējā gaitā. Lai viņam vieglas smiltis.

Sidnejas Latviešu biedrības Dāmu kopa ik gadu rīko īpašu sarīkojumu Okupācijas muzejam. Šoreiz šārmantā Mednis kundze sniedza referātu „Pieredze Japānā un jāpāņu virtuve”. Pēc interesantās pastaigas pa Japānu klātesošie baudīja referentes sagatavotas japāņu stila uzkodas un saki! Sarīkojumus mūzejam un Nākotnes Namam rīkojusi arī Rietumastrālijas Latviešu biedrība, Kanberas Latviešu biedrība un Makšķernieku klubs „Āķis” Melburnā.

Austrālijas Latviešu Kultūras dienu laikā, kas notika Sidnejā, tautiešiem no plašās Austrālijas, kā arī dažiem no citām zemēm, ieskaitot Latviju, bija iespēja iepazīties ar OM Grāmatu galda klāstu un līdz ar to iegādāties pa grāmatai vai arī kādu pasūtīt.

Pateicos visiem, kuri ziedojuši gan naudā, gan savu dārgo laiku, lai mūzejs spētu pildīt savus mērķus un lai Nākotnes Nams pēc iespējas drīz paceltos.

*Ināra Graudīga,
OM pārstāve Austrālijā*

Cienījamie Okupācijas muzeja atbalstītāji!

Aizsteidzies 2008. gads, un klāt jauns pavasarīs, kas Latvijai atnesis daudz saimniecisku rūpju. Taču muzeja darbinieki strādā ar ticību, ka mūsu ieceres īstenosies. Saglabāt ticību un īstenot ieceres palīdz mūsu atbalstītāju kuplā saime. 2008. gadā kopā saņēmām 1239 ziedojumus no dažādām zemēm. Priecājamies, ka katru gadu atbalstītāju pulks paplašinās ar jauniem vārdiem. Muzeja atbalstītājiem 2008. gadā pievienojās vairāk nekā 100 jaunu ziedotāju. Sirsnīgi pateicamies mūsu uzticamajiem ilggadējiem atbalstītājiem, kuri mūs regulāri atceras, kā arī tiem, kuri nesen piepulcējušies Okupācijas muzeja ziedotāju saimei.

Mēs cenšamies, lai Apkārtrakstā publicētie ziedotāju saraksti būtu precīzi un pārskatāmi. Labprāt saņemtu jūsu ieteikumus labākam sarakstu izkārtojumam, kā arī lūdzam ziņot par pamanītām kļūdām. Lūdzam informēt arī par adresu izmaiņām. Ziedotāju datu bāzē tiek apkopota informācija ne tikai par katra atbalstītāja ziedojuumiem, bet arī ievadīta adrese, ko izmantojam, izsūtot Apkārtrakstus.

*Ziedotāju datu bāzes vadītāja
Dzintra Nollendorfa*

ZIEDOTĀJI

Latvija pamazām pievienojas trimdas ziedotājiem

Pagājis vairāk nekā pusgads kopš Okupācijas muzejs iesāka Nākotnes Nama līdzekļu vākšanas Latvijas kampaņu. Taču ir krīzes laiks, tas daudz ko nosaka un izskaidro, uzņēmumi un cilvēki kļuvuši taupīgāki, piesardzīgāki. Tāpēc esam gana priecīgi par šī pusgada laikā paveikto un no visas sirds pateicamies visiem mūsu atbalstītājiem, kuri apliecinājuši, ka Okupācijas muzeja Nākotnes Nama ideja viņiem ir tikpat būtiska kā muzeja cilvēkiem. Būtiska visai Latvijai.

Tagad par visu pēc kārtas. Muzeja ziedojumu tālrunis 9000 6789 netika vis slēgts 15. martā, kad bijām sākotnēji plānojuši beigt ziedojumu vākšanu ar tā starpniecību. Tālruņa darbība ir pagarināta līdz patlaban nezināmam brīdim, jo cilvēki joprojām zvana un tālrunim turpinās ne vairs tik plaša, taču tomēr – reklāmas kampaņa. Tajā, starp citu, iesaistījies arī Jaunais Rīgas teātris, laipni pievienojot muzeja ziedojumu tālruņa reklāmas kartījas izrādes „Vectēvs” programmiņai. Izrāde ir ļoti tuva muzeja tēmai, par diviem kāda latviešu cilvēka vectēviem, kas 2. Pasaules kara laikā karōjuši pretējās frontes pusēs, vācu un padomju.

Līdz šim, ieskaitot ziedojumu urnas muzejā, Latvijas ziedojumu vākšanas kampaņā Nākotnes namam savākti vairāk nekā 10 000 latu.

Ziedojumu lūgšana Latvijas uzņēmējiem arī nav palikusi bez atsaucības. Aprīlī 154 Latvijas vai Latvijā strādājošiem uzņēmējiem izsūtījām ziedojumu lūguma vēstules, saņēmām 12 atbildes - 8 atteikumus, 2 informatīvas vēstules par ziedojuma lūguma noformēšanas nepieciešamību projekta veidā. Un pats jaukākais – 2 pozitīvas atbildes: valsts uzņēmums „Latvijas dzelzceļš” solījies muzeja Nākotnes namam turpmāk ziedot regulāri; savukārt uzņēmums „Liepājas metalurgs” apsolīja mums ziedot savu produkciju, kad tā būs nepieciešama, proti – „Nākotnes nama” tapšanas laikā. Šī uzņēmuma izstrādājumus plānojam izmantot jaunās ekspozīcijas veidošanā.

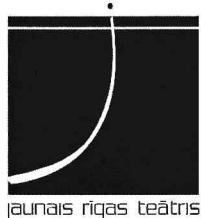
Jūs teiksiet, ka 2 pozitīvas atbildes no 154 vēstulēm, tas nav daudz? Es atbildēšu, ka tas nav arī maz, īpaši Latvijā, kur ziedošanas kultūra vēl ir visai vāji attīstīta. Darbs ar uzņēmējiem turpinās, apzinot aizvien jaunus uzņēmumus un uzturot saikni ar jau iepazītajiem.

Nākotnē muzeja ziedojumu vākšanas un atpazīstamības veicināšanas ideju lādē ir tādas ieceres kā ziedojumu urnas grāmatnīcās, sadarbība ar erudīcijas spēļu veidotājiem, ziedojumu lūgumi Latvijas miljonāru sarakstā iekļuvušajiem, un daudzas citas.

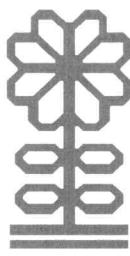
Par to realizāciju, un „Nākotnes nama” Latvijas līdzekļu vākšanas kampaņas vasarā paveikto, stāstīšu jums jau šoruden! Lai mums visiem auglīga vasara!

Sarmīte Vucāne
Līdzekļu piesaistes vadītāja

Vairāki atbalstītāji:

Jaunais Rīgas teātris

Izglītības un kultūras GDD
Programma „Eiropa pilsoņiem”

ZIEDOJUMI DAŽĀDIEM MĒRĶIEM no 2008. gada 1. jūlija līdz 2008. gada 31. decembrim

Piemiņas un Veltījumu ziedojuji ir atsevišķos sarakstos; ar * atzīmēti ziedojuji Nākotnes Namam

AUD 30 000,- Alberts Mežals (testaments); **5000,-** Elza Pētersone*; **2000,-** DV Pertas nodaļa*; **1000,-** Melburnas Latviešu organizāciju apvienība*; Lida Budule*; Ieva un Valentīns Trankelis (500,-*); **890,-** Adelaides Vēlēšanu iecirknis (320,-*); **806,-** Melburnas Latviešu biedrība; **750,-** Sieviešu rokdarbnieču kopa Sidnejā; **500,-** Daugavas Vanadžu Pertas Kopa*; **462,-** Sidnejas Latviešu biedrība*; **394,77** Sidnejas Vēlēšanu iecirknis*; **361,6** Studenšu Korporāciju kopa Brisbanē*; **310,-** Melburnas Latviešu ciems; Melburnas Latv. ev. lut. draudze, Latv. ev. lut. Sv. Krusta draudze; **306,-** Kanberas Latviešu biedrība*; **200,-** Adelaides Latviešu biedrības Jauktais koris*; Melburnas Latviešu nama kooperatīvs; Tasmānijas latvieši; Edmunds Aboltiņš; Elfrīda Rimšāne*; Juris Rubis (100,-*); Fomaida un Alfrēds Sīļķens (100,-*); Gints Stīpnieks (100,-*); **112,-** Gunta Rudzītis*; **100,-** Makšķernieku klubs Āķis; Sidnejas Latviešu biedrības Vīru koris; Lisa un Eriks Birzulis; Lonija Graudiņa*; Ženija Grava; Ēriks Ingevics; Inārs Kalniņš (50,-*); Elvīra un O. Latišs; Liliāna Pelše*; Ausma un Gunārs Rozītis; Kaspars Svenne*; Ansis un Nora Vairogs; Elmārs Zaļums; **53,-** Brigita Voitkus; **50,-** Biruta Freija; Silvija un Andris Miglis*; Dagnija Skulte; Aija un Jānis Stambulis*; **40,-** Arvīds Winters (20,-*); **20,-** Latviešu biedrība Rietumastrālijā; Līvija Graudiņa; **10,-** Gaida Grass; Regīna Meinholde;

CAD 14 224,- Grāmatas (Okupācijas varu nodarītie postījumi Latvijā) izdevēji*; **10 000,-** Žanis Lapuķis (testaments); **2000,-** DV Kanādā Hamiltonas nodaļa*; **1000,-** Hamiltonas Kristus ev. lut. draudze; Ēvalds M. un Herta Lejiņš*; Ērika Penīkis; **800,-** Viesturs Šķidra*; **500,-** Alma Gailītis*; Richards un Zane Grigors*; **350,-** Biruta Ādamsons*; **300,-** Jānis Zutis*; **250,-** Biruta Legzdiņš*; Andrejs un Silvija Zeltkalns; **200,-** Rolfs Alksnis*; Marģers un Vija Groskaufmanis*; Aleksandrs un Erika Kalniņš*; Dzidra Krūmiņš*; G. Vilks*; **150,-** Ādolfs un Milda Ozols; **105,-** Jānis un Irēna Tenteris*; **100,-** Otavas Latviešu Senioru klubs; Toronto Latv. b-bas Dāmu komiteja; Toronto Latviešu biedrība; Edwards Auders*; Vladislavs Bernāns; Ludmila Bērziņš; Alberts Caune*; Sigurds un Biruta Dambergs*; Vallija Grauds*; Daina Ives; Mirdza Kajaks*; Anna Kalniņš*; Alfons Kalns*; Dr. Jānis Lūsis; Valda Oestreicher*; Aija Ondrich*; Rota Otto*; Ernests Reinbergs*; Galina Rudzītis; Vilis Spunde; Lilija un Ilze Treimanis*; Rasma Virkavs; Arvīds Vitols*; **75,-** Juris un Rasma Jēkabsons (50,-*); Kārlis Millers; **70,-** Lotars Kaķis; **50,-** Ziguards Augulis; Vilma Bertulsons; Skaidrīte Brencis*; Jānis Bunkis*; Regina Dirins*; Jānis Jente;

Lilita Kelle*; Ilmārs Kiršteins; Rolands Langenfelds*; Jānis Langins; Jānis Lukstiņš; Verners un Rita Miķelsteins*; Sarma Mitrevics*; Imants J. Ozols*; Gunars Reinfelds; Aina Zibens*; **40,-** Jūnija Langins; **25,-** Elvīra Bērziņš; Drosma Ārija Eizenarms; Voldemārs Kankis; Lonija Zvaigznīte;

CHF 488,- Gesellschaft Schweiz-Lettland*; **EUR 71 847,92** Marija Mārīte Ķiploks (testaments); **35 892,66** Kārlis Cīrulis; **1000,-** Jūlijs Vilde; **200,-** Laima Urdze; **110,-** DV Minstere nodaļa; **15,-** Antons Jurķēns;

GBP 1500,- Vidusanglijas Ev. lut. draudze*; **1500,-** DVF Bedfordas nodaļa (1000,-*); **25,-** E. Mc L. Cameron; **20,-** Inese un Staņislavs Rušenieks; **5,-** Latviešu Nacionālā padome Lielbritānijā;

LVL 4000,- Ivars Birzulis (testaments); **2566,-** DV Kanādā valde un nodaļas; **848,-** DVF Bedfordas nodaļa*; **600,-** Dr. Maksims Strunks*; **570,-** DV Kanādā Hamiltonas nodaļa; **510,-** Dzintars Putnis*; **500,-** Rasma un Uldis Kariņš; **438,-** DVF Halifaksas nodaļa; **325,-** Ira un Pēteris Bolšaitis; **300,-** Liene S. Sorenson*; **265,-** DV apv. Linkolnā; **215,-** DV Kitchenes-Waterloo nodaļa; **197,-** DV Otavas nodaļa; **174,-** DVF Boltonas nodaļa; **150,-** Uldis Daiga; **146,-** DV Bramptonas nodaļa Kanādā; **125,-** Inta Rūtiņa-Adamoviča; **100,-** Ilze un Ojārs Uldis Aleksijs; Georgs un Anita Andrējevs; Laimdota Sausais; **80,-** Valters Nollendorfs (10,-*); **73,-** DV St. Catharines nodaļa Kanādā; **60,-** Pēteris Bolšaitis; **50,-** Maija un Walter Grinbuss; Skaidrīte Klezberga; Leopoldo Klišāns; Ligita Krumkalns; Ilmārs Mežs; **40,-** Latviešu biedrība Rietumastrālijā; **25,-** Liene un Pēteris Kalniņš; **20,-** Brocēnu novada Politiski represēto klubs; Jānis Eduards Brakovskis*; Aina Brieze; Dace Copeland; Jānis Dudelis*; Astrīda Jansone; Imants Kalniņš; **11,-** Jānis Rīmonis; **10,-** Sigurds Circenis; Gunārs Vijups; Gundega Zitmane un Jānis Pētersons*; **5,-** Vairis Blaubergs;

NOK 2000,- Vizma Wahl*;

USD 90 000,- Amerikas Latviešu apvienība*; **10 000,-** PBLA; Tupešu Jānis*; **7000,-** anonīms ziedotājs; **6400,-** Velta un Jānis O. Lazda; **5000,-** Ieva Szentivanyi*; **3000,-** Aina Dravenieks-Galejs MD; Aivars Slucis; **2000,-** Mācītāja Dr. M. K. Gulbja Piemiņas Fonds; **1500,-** Klīvlandes Latviešu biedrība; Astrīda Jansone*; **1100,-** Ilze Stalis; **1056,-** Omahas Latv. ev. lut. draudze; **1000,-** Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē*; Minneapoles

ZIEDOJUMI DAŽĀDIEM MĒRĶIEM no 2008. gada 1. jūlija līdz 2008. gada 31. decembrim

Sv. Paula latv. ev. lut. draudzes Dāmu saime (500,-*); Daina un Jānis Luks; Ruta Straumanis*; **750,-** Milvoku Sv. Trīsvienības latv. ev. lut. draudze; **700,-** Minneapoles Sv. Paula latv. ev. lut. draudze; **500,-** Aijovas Latviešu biedrība*; Aijovas Ev. lut. draudze; Bostonas Latviskā Mantojuma Fonds; Council of American Latvian Organizations of New York; DV apvienība Bostonā; Vašingtonas Latv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Edward Anders; Rasma Dinbergs (300,-*); Māra Dole; Elmers Freibergs*; Ruta un Ivars Freimanis; Inta un Andrejs Grots; Gunta Harvey; Dagmāra un Ilmārs Kalniņš; Ena un Artūrs Neparts*; Gunta un Jānis Plostnieks; Līga un Wolfhart Schubach*; **410,-** Sirakūzas Latv. ev. lut draudze; **350,-** Milvoku ev. lut. Sv. Trīsvienības latv. draudzes Dāmu komiteja*; **302,-** Filadelfijas Latv. ev. lut. Sv. Jāņa draudze un Filadelfijas Baptista draudze; **300,-** Bostonas Latv. ev. lut. Trimdas draudzes Dāmu komiteja; Skenektedijas Latv. ev. lut. draudze; V. Bērzzariņš; Dzintra un Jānis Janavs; Pēteris Lapiņš; Dr. Valda V. Levy Kalniņš; **250,-** DV apvien. Nūdžersijā; Linkolnas Apvien. Latviešu ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Dzintra un Vilmārs Kukainis; Aivars Kuplis; Sandra un Uldis Sīpols; Rūta un Jānis Veitmanis; **210,-** Ziemeļkalifornijas Latv. pensionāru biedrība*; **200,-** DV apvien. Linkolnā; Lansingas Latv. ev. lut. draudze; Nūbransvikas-Leikvudas Ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Edgars Bēriņš; Imants Kalniņš; Gunta un Ārijs Pakalns; Minjona un Gatis Plūme; Dr. Leonids Ratermanis; Daile un Otto Rullis; Rita un Olģerts Skostīņš; Edvīns O. Tums; Sylvia K. Ūdris; Juris Upatnieks; Aivars un Gundega Vilemsons; **165,-** Daira Skriblis; **150,-** Aija un John Sedlak; **125,-** Rasma Finlayson; **120,-** Karen Greever; **115,-** Des Moines un apkārtnes tautieši; **100,-** DV vanadžu kopa Ziemeļkalifornijā*; Indiānas Latv. pensionāru biedrība; Nujorkas Latv. ev. lut. draudzes Longailendas Dāmu komiteja*; Nora un Pēteris Aivars*; Benita Antons; Ivars Avots; Gaida Balodis; Laura Belovs; Ilmārs Birznieks; Victor V. Bokums; Grietiņa un Edmunds Brigmanis; Sigurds Brīvkalns; C. Dinbergs; Gunta Douglas; Valentine un Carl J. Feldmanis; Alberts Grigals; Marta Grīnbergs; Regina Haug; Martin Isaks; Ērika Ķirsis; Ģirts Krūze; Zinta Kūlītis*; Ligita Lielais; Jānis Liepkalns; Velta A. Melnbrencis; A. Mežmalis; Nora

Mičule; Dr. P. Miķelēns; Vija un Donald Morton*; Dr. Manfrēds Munters; Thea A Pratins; Ara Pumpurs; Laimdota Sausais; Andrejs Smiltars; Janina Sprūdžs; Dace un Jānis Taube*; Arnis Tūbelis; Valdis M. Tums; Ansis E. Uibo; Rūta Ūle; Ausma Vilciņš; Ansis Vilciņš; Milda E. Vičtols; **90,-** Edvīns Upītis; **75,-** DV apvienība Ročesterā; Arnolds Ābele; Vaira un Imants Akselis*; Aija un Jon Horton; Ilona un Andrejs Ķīsis; **60,-** Jānis M. Riekstiņš; **50,-** Saginavas Latviešu klubs; Brigita Balaram; Antra Berger Priede; Laimonis Bētiņš; Gunārs Boršteins; Ēriks Dambergs; Valda Dundurs; D. Ernstsons; John E. Galejs; Alda Ķirsis; Elza M. Kozlovskis; Indulis Lācis; Māris Lapiņš; Vija un Leons Liepa; Jānis Liepnieks; Gerold Luss; Pauls Maldučs*; Māra Marchand; Miervaldis K. Mierins; Ausma Muižnieks*; Anna Ozoliņa; Tālivaldis Paegle; Omula Pencis; Zenta Pētersons; Rasma Plāte; Rita Podnieks; Ainis Priedīte; Milda Pucis; Andrejs Rozentals; Elly Russell; Alfrēds Semeiks; Vija un Valfrīds Spuntelis; Jānis Straubergs; Silvija Stukuls; Gaida Valkovskis*; Dzintris Vallis MD; Jautrīte Wermel (Vermelis); Līga Ziemelis Stam; Austra un Roberts Zuika*; Laimdota un Alfrēds Zvejnieks; **42,-** Juris Valainis; **41,-** Ivars Švanfelds*; **35,1** Imants Kalniņš; **30,-** Māra un Eugene Počs*; Velga B. Rukuts; **25,-** anonīms ziedotājs; Daina D. Apple; Ilona Arter; Jānis Bičevskis; Velta Creamer; Ilga M. Dukats; Ojārs Emars; Indulis Gabliks; Elza Kalniņš; Inese Leimanis; Asja Viviana Liders; Arnolds Martins; Ruta Plostiņš; John Plume; Maija un Vilnis Strēlnieks*; Indulis Zariņš; Ausma un Harijs Zikmanis; Leonīds Zīverts; **20,-** Juris Abrenietis; Gaida Datavs; Ilga Dimbīrs; Aina un Armands Garsils; Aleksandra Gimis; Meta Grants; Ingrīda Jirgens; Raimunds Krastiņš; Margaret J. un Rainis J. Krigens; Leons Laurinovics; Aira Lielzuika; Jānis Peize; Bruno Rozenlils; Zane Russell Balks; Staņislavs Saltans; Elga Smildziņa; Marģeris Šmits; Mirdza Ūdris; Vitauts R. Vičtolis*; **15,-** Modrīte Biters; Alfrēds Kaupiņš; Gunars Zarins*; **10,-** John C. Anderson; Jānis Balodis; Ilze Ibrahim; Harry Jancis; Ilze Mueller Kalniņš*; Jānis Pogulis; Dzidra Razevska Upans; Vitalis Varpsalietis; Leo Zariņš; **5,-** Pauls Kupšis; Guntis Purīņš; **0,32** Juris Ozols.

Lūdzam apkātraksta saņēmējus informēt mūs gadījumos, kad ir mainītas pasta dreses. Vienlaikus lūdzam visiem, kuriem ir zināms par mūsu ziedotāju adrešu maiņu, par to paziņot Okupācijas muzejam.
Tas nepieciešams, lai arī turpmāk mūsu apkātraksti nonāktu pie adresātiem.

Ar ziedoju mu PIEMINĒTI no 2008. gada 1. jūlija līdz 2008. gada 31. decembrim

ar * atzīmēti ziedoju mi Nākotnes Namam

14. jūnijs – USD 1230,- St. Pētersburgas Latv. ev. Iut. draudze; 730,- Čikāgas Latviešu draudžu sadarbības kopa; 360,- Mančesteras un Vilimantikas ev. Iut. draudze; 95,- Saginavas Latv. ev. Iut. draudze; 20,- Baiba Liepiņš; CAD 285,- Otavas Latv. ev. Iut. Miera draudze; AUD 1100,- Brisbanes Ev. Iut. draudze*; 300,- Brisbanes Latviešu biedrība; 147,- LAAJ Kvīnslandes nodaļa; **Zigurds Akots** – CAD 500,- Aina Selga*; **Rūsiņš Albertiņš** – USD 10000,- Ināra un Jānis Apinis*; **Valija Albertiņš (1912–2008)** – USD 200,- Daina Albertiņš ar ģimeni; Velta un Jānis O. Lazda; 100,- Laura un Viķis Damme; Rūta un Pēteris Puriņš; **Valija Albertiņš (1912–2008), dzim. Zākis, Rūsiņa Albertiņa māte** – CAD 150,- Dr. Vilis Mileiko; 100,- Berta Svilans; 50,- Alekssis un Anita Dreimanis; Millija Pirs; 25,- Biruta E. Hamilton; **Voldemārs Antiņš** – USD 100,- Amerikas Latviešu Tautiskā Savienība (ALTS); Ādolfs Gailītis un Ilga Celms; **Vilnis Atkalns** – USD 300,- Dzintra S. Sydow; 100,- Lonija un Paulis Anstrats; Zinaida Strods; **Andrievs Austriņš** – USD 100,- Prof. Ilga B. Švechs Ph.D.; **Ilsa Bagby** – USD 200,- Ingrid Bagby; **Ilsa Bagby un Peter Zalite** – USD 200,- Ingrid Bagby; **Uldis Baumanis** – USD 25,- Liene Baumanis; **Arvīds Beloglāzovs** – CAD 50,- Millija Pirs*; **Tālis Bergs** – USD 150,- Inta Grace; **Erita Bērziņš** – CAD 50,- Gundega Dāvidsons*; **Gunārs Blachins** – CAD 100,- Elga Smidt*; **Zelma Brežinskis** – CAD 1000,- Jānis Brežinskis*; 100,- Aleksandra Iltners*; **Minna un Herberts Briedis** – USD 20,- Aija Day-Briedis; **Jānis Čakstēns** – CAD 200,- Ženija Moruss; **Mirdza Čube, dzim. Gotsons** – CAD 50,- Otavas Latv. ev. Iut. Miera draudzes Dāmu komiteja; **Mikelis Eglītis, brālis, dzimis 1920. gada 29. janvārī, miris 1945. gadā krievu gūstā Vācijā, no Latvijas aviācijas pulka** – USD 100,- Osvalds Eglītis*; **Žanis Elevans** – USD 100,- Velta Akmentiņš; Brīgita Elevans; **Teodors Ermansons, tēvs** – USD 25,- Teodors Ermansons; **Arnolds Grāmatiņš** – USD 50,- Irma un Vilis Kurmis; **Anna Graudiņa Zadiņa** – USD 115,- Velta un Ģirts Zadins; 50,- City of Rochester employee group; Inese Ābols; Lilita un Hilde Bergs; 25,- Ročesteras Latv. ev. Iut. Krusta draudzes Dāmu komiteja; Rita un Marģers Cubins; Phyllis un William Hickey; Skaidrīte un James Johnson; Asja Viviana Liders; Ilze un Charles Skellen; Rūta Zariņš; 20,- Elga Duff un Zigurds Pilskalns; Karen Tripi un Olive Madison; 10,- Edna un Arnold Krueger; Dagnija un Vilnis Sarma; **Marija Grīsle** – USD 100,- Jānis Grīslis; **Haralds Hāgelis** – USD 50,- Skaidrīte

Hāgelis; **Tālivaldis un Klaudija Indra, aizvesto vecāku piemiņai** – USD 500,- Velta Liepiņš; **Ināra Kalnaraups** – USD 400,- Velta un Jānis O. Lazda*; 150,- Elmārs Kalnaraups*; 100,- Korporācija Ventonia ASV*; Inese un Udell Blanchard*; Guntis Bruns*; Dzintra un Vilmārs Kukainis*; Silvija Rūtenberga*; Prof. Ilga B. Švechs*; Gunta Vilciņš*; 75,- Velga un Jānis Plāte*; 50,- Anna Ābele*; Biruta Auziņš*; Vizbulīte Bole*; Vija Bowles*; Ilga un Aldonis Kalnīņš*; Aivars Linde*; Ilze Mateus*; Laima un Uldis Plāte*; Rūta un Pēteris Puriņš*; Dr. Arnolds un Līga Ruperts*; Sandra un Kārlis Spolītis*; Ausma un Ēriks Ziediņš*; 40,- Anna Kalējs; Ausma Linde*; 30,- Grand Rapido Latviešu biedrība*; Anna un Donāts Dauksts*; Vija un Arvīds Dāvidsons*; Ruta Dickens Mateus*; 25,- Vilma Bolšteins*; Olga un Maksis Jansons*; Baiba Lejīņš*; Ilona Obermiller*; Rita Plāte*; Valija Polis*; Julieta Rumbergs*; 20,- Ligita Andersons*; Dzidra un Jānis Apsīte*; Jānis Daukšs*; Ausma un Juris Dāvis*; Dr. Līga un Don Gonzalez*; Dzintra Kornets*; Olga un Arnolds Malers*; Ērika Štams*; Lidiņa un Vitalijs Tarbutas*; Brīgita Valts*; Irēna Vanuška*; Elīta Wood*; 10,- Irene Mednis*; Velta Ronis*; **Imants Kānbergs, brālēns (no Bauskas raj. Kakariem), miris 2007. g., divas reizes bijis Sibīrijā** – CAD 100,- Ritma Jurevics; **Jānis Kaža** – USD 50,- Juris un Maija Šlesers; **Lidija Kirsteins** – USD 200,- Rūta Kupce; **Nadija un Arnolds Kopāns** – USD 50,- Kārlis V. Kopāns; **Francis Krečko** – USD 50,- Astrīda Stalis; **Mirdza Kuze** – CAD 100,- Jānis un Irēne Ezergailis; **Zuze Liepiņa Alekssis** – USD 100,- Vija un Oļģerts Kārkliņš; **Ivars Lindbergs** – USD 750,- Vija Lindbergs*; 500,- Anna Rollins Čakste*; 300,- Zaiga Phillips MD; 200,- Drs. Ilze un Richard Schwartz; **Ivars Lindbergs** – LVL 300,- Bitīte un Uldis Blūķis*; **Jēkabs Lindemanis** – LVL 500,- meitas Zigrīda France un Rita; **Vilis Mansēns** – USD 200,- Astrīda Stalis; **Juris Mazutis** – CAD 100,- Pēteris un Daina Brauns; 50,- Andris Caunītis; Roberts Klaiše; Vija Millers; Aivars un Dagnija Staško*; 20,- Ilse Zandstra; 10,- Valentīna Tenne-Šēns; **Jānis Medenis, dzejnieks, 105. dzimšanas dienu atceroties** – AUD 500,- Artis un Aina Medenis; **Marija Mednis** – USD 100,- Maija Wolf; **Nikolajs Mednis** – CAD 200,- Edīte Mednis; **Egmonts Meija** – USD 100,- Andris un Biruta Spruds, Lilija Kleinhofs; **Augusts Milts** – USD 25,- Daina Bolšteins; **Dr. Oļģerts Miniats** – CAD 100,- Herberts un Mirdza Hausmanis; Elma Miniats*; **Alfrēds un Līdija Neimanis** – USD 50,- Dagnija Neimane; **Richards**

ZIEDOTĀJI

Pasītis – USD 100,- Austra Miezis; **Arvīds Pāvels (Muktupāvels), brālēns** – USD 100,- Anna Motivāns ar ģimeni un Edmund Pavels ar ģimeni; **Kārlis Piegāze** – CAD 30,- Reinis Piegāze*; **Anna un Jēkabs Podrečiks** – USD 100,- Inta Hasenkamp Mačs; **Edgars Poškus** – CAD 200,- Alma Poškus*; **Arvids Ramanis** – USD 15,- Alnis Ramanis; **Margarite Rībe** – SEK 200,- Benita Strunke un Lidija Raudvere; **Gaida Rīsberga** – USD 100,- Aina Aušķaps; **Kārlis Roze** – CAD 100,- Jānis Roze*; **Nikolajs Roze** – USD 100,- Gerda Roze; **Jāzeps Sīvgals, nomocīts** – USD 100,- Regina Haug; **Ilmārs Sockis** – USD 100,- Rita un Pēteris Miesnieks; **Liliāna Špīlbergs Rankine** – USD 100,- Dace Cers Špīlbergs un Aristīds Cers; Dzidra un Gunārs Spielbergs; **Mirdza Strauchmann** – USD 100,- Rasma S. Upmanis; **Ādolfs Strautmanis, tēvs, būvinženieris, un Katrīne Strautmanis, māte** – CAD 2000,- Dr. Ingrīda Strautmanis*; **Jānis Elmārs Strazdins** – USD 200,- Edwards Strazdiņš; **Eižens Streips** – USD 240,- Eslingeniešu saieta ziedotāji Rietumu krasta Dziesmu svētkos*; **Ojārs Ukass** – CAD 200,- Zeltīte Ukass*; **Silvija Valdmanis** – USD 200,- Aina Aušķaps; **Antons Valkulis** – USD 50,-

Dzintra Zariņš; **Velta Vedējs Mateus (dz. Robežnieks 1912–2007)** – USD 300,- Edvīns Vedējs; **Arturs Veidiņš (miris 106 gadu vecumā)** – USD 50,- Lidija un Vilnis Bērziņš; **Arnolds Veinbergs** – USD 25,- Albert J. Veinberg; **Jānis Ernests Veiss** – USD 10,- Anita Molander Veiss; **Visu latviešu piemiņai, kuri cietuši zem sarkanā terora** – AUD 500,- Aina Nicmane; **Ruta Vītola Špons** – USD 10,- Anna Marie Wheeler; **P. Vītols** – LVL 720,- DV St. Catharines nodaļa Kanādā; **Roberts Zākis** – USD 150,- Ziedotāju grupa (G. Balodis, A. V. Dāvidsons, A. Vilemsons, R. un E. Jankovs, DV apvien. Kalamazū); **Rūdolfs Zariņš** – USD 100,- Raymond Zarins; **Fricis un Anna Zediņš** – USD 100,- Valida Grasis; **Žanis un Valija Zelmenis** – CAD 200,- Vija Runģis*; **Valdis Zeps (1932–1996)** – USD 100,- Betty Zeps*; **Stasis A. Znotiņš** – CAD 500,- Pauls un Nīna Černavskis; **Alfrēds Ilmārs Zvirbulis** – USD 1000,- Rasma Zvirbulis, meitas Daina, Inta un Zaiga.

*Piezīme: Atvainojamies par 26. Apkārtraksta piemiņas personu saraksta nepilnībām: Irenai Vanuškai, ka nav pieminēta **Anna Puriņa**, Elvīrai Girdo, ka nav pieminēta **Marija Lisberga**, kā arī ZLCP un piederīgiem, ka nav pieminēts **Ali Strunke**.*

Ar ziedoju mu GODINĀTI no 2008. gada 1. jūlija līdz 2008. gada 31. decembrim
ar * atzīmēti ziedoju mu *Nākotnes Namam*

18. novembra kolekte – USD 500,- Čikāgas Latviešu draudžu sadarbības kopa*; 182,- Apv. Latv. ev. lut. baznīca Linkolnā; 100,- Dr. Sigrida Renigers*; **Irene Balks, Ziemassvētku sveiciens** – USD 25,- Zane Russell Balks;

Gunta un Andrejs Grīslis, sveicot 75 gadu dzimšanas dienā un 40 gadu laulības jubilejā – USD 250,- Dagnija un Andris Pētersons; 230,- Jolanta un Visvaldis Bokums;

Anna Vera Reinbachs-Petrovskis (dz. Erdmanis), godinot 100 gadu dzimšanas dienā – USD 100,- Inese un Uldis Erdmanis;

Emma Pauzule, 95. dzimšanas dienā – CAD 100,- Kurts un Melita Radziņš;

Aina Rodriguez-Mata, sveicot 90 gadu dzimšanas dienā – USD 250,- Rita un Mārtiņš Latsons; 100,- Ida Rautenšilda; Vija Reinfelds; Māra Vārpa;

Aina Rodriguez-Mata, sveicot 90 gadu dzimšanas dienā – LVL 100,- Ruta Jostsons; Māra un Arnis Skulte; 25,- PBLA; Indra Priede; Aina Rodriguez-Mata;

Aina Rodriguez-Mata, sveicot 90 gadu dzimšanas dienā – CAD 100,- Ināra Soutar un Ina Bērziņš;

Astrīda Siliņa, jubilejas velte – USD 80,- Aina Rodriguez-Mata;

Dr. Ingrīda Strautmanis, godinot jubilejā – CAD 770,- (kopā) Gunārs un Regīna Auniņš*; Vilis un Elga Dāboliņš*; Gundega Dāvidsons*; Dr. Anita Gaide un prāvests Ivars Gaide*; Gaida Ieviņš*; Modris un Ināra Jurenovskis*; Daina Kuškevics*; Anda Magrics*; Jānis un Dace Ozols*; Mirdza Rutulis un dēls Māris Rutulis*; Lūcija Skrodelis*; Katrina Smiltnieks*; Arnolds Smiltnieks*; Nora Šedriks*; Irma Upmanis*; Māra Zandbergs*; Dr. Irēna Zeltiņš*;

Sveicot Latviju 90 gadu dzimšanas dienā – USD 1500,- Marta un Pēteris Balodis; 210,- Anna Biruma;

Sveicot Okupācijas muzeju 15. gadadienas sarīkojumā – LVL 80,- Jaume Gaytan (Portugāles vēstnieks);

Veltījums, atbalstot filmas „Soviet Story” popularizēšanu – USD 350,- Amerikas Latviešu Tautiskā Savienība.

IN THIS ISSUE

The introduction is written by our Director of External Affairs Valters Nollendorfs about the “Building for the Future” project. We are armed with persistent patience and know that the building will not be finished by 2010. The work on the new exhibition is however continuing at full force. Half of the exposition has been planned and models prepared. Thus the new exposition is way ahead of actual construction work. Latvia has a new government, whose declared programme includes our project, but there is a lot of uncertainty. The Museum has pointed out to the government how very important the project is for the Museum, and that funds are not immediately needed from the state budget. So there we are – are we moving ahead or standing in place?

Part of the model of the new museum exhibition

The article by the Chairman of the Board Pēteris Bolšaitis starts on p. 4. He writes about the financial crises and an article by Ainārs Komarovskis who has ardently praised the benefits of the time when Latvia was occupied by the USSR. Unfortunately not only most of the ethnic Russians in Latvia agree, but so do many people in Europe and the rest of the world. We have a lot of work to do to enlighten them. A Russian translation of Jukka Rislakki's book “The Case for Latvia” would help. The Ambassador of Poland has financed Latvian subtitles for the film “Katin”. On May 6, the Museum was visited by an American Military delegation led by the four star general Duncan McNabb, and also by the king and queen of Spain – Juan Carlos and Sofia.

On p.6 Edīte Uztica informs that book sales are finally improving after the increase of the VAT. Two more books were recently opened in the museum – “A Stolen Childhood” by Ilmārs Šalts and “Pēdējais cietoksnis” by Māris Linde. Page 7 covers the news from the Research department and the Memorial Sites programme. Professor H. Strods writes about the yearbook of 2007, which is devoted to the 70th anniversary since the so called “Latvian Operation” – the killing of thousands of Latvians in Soviet Union in 1937 and 1938. R. Pētersons tells about a conference in Berlin dealing with the preservation of memorial sites. He also mentions that in Estonia this kind of work is financed by the government. Taiga Kokneviča (p. 8 and 9) describes some new articles in the Museum’s collection – an album with 358 photographs, a collection of 36 pictures from a deportee to the Omsk region, a woodcarving, a piece of coal with the impression of a fern on it, a metal cup with an inscription.

The Museum’s Curator O. Stepens describes (p. 10) recent exhibits in the Museum including an exhibit of a collection of photographs of a Spanish military doctor Manuel de Cardenas in 1942 in Rīga. The Financial report prepared by P. Bolšaitis starts on p.10 and continues on p. 12. The Director of the Museum Gundega Michele thanks one and all for donations that support the Museum and writes about efforts to obtain funds for projects from the European Union. This year there are many commemorative anniversaries of historical events that will be marked by the Museum. Page 13 contains news from Australia by Ināra Graudiņa and Dzintra Sarmīte Vucāne on p. 14 informs about the campaign to raise funds in Latvia. A large number of postcards have been distributed showing the telephone number to call to make a small donation. Numerous letters have been sent to Company owners. Some of the logos are shown of the supporters of the Museum. Pages 15 to 18 contain the names and amounts donated to the Museum during the second half of 2008.

Astrīda Jansone
OMB secretary

Muzejs būs pateicīgs par jūsu ziedojušu, jo no tā ir atkarīga muzeja nākotne.

Ziedojušus muzejam un grāmatu pasūtinājumu var nodot, sūtīt un pieteikt:

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejā, Strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta Nr. LV67 UNLA 0002 4007 0051 7. Muzejā var ziedot ar kreditkarti. Pa pastu var pieteikt ziedojušu, uzrādot vārdu, adresi, tāluļa numuru, kartes nosaukumu, numuru un derīguma beigu termiņu. **ASV:** čeku rakstāmi OMFA, c/o Daina Albertiņa, 1053 Alder Lane, Naperville, IL 60540, USA. Ziedojuši atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodoklūs. **Kanādā:** čeku rakstāmi LRDF ("Latvia Relief and Development Fund") ar piezīmi: ziedojušums Okupācijas muzejam, c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojuši atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumu nodokļiem. **Austrālijā:** Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd., Randwick, NSW 2031, Australia. **Lielbritānijā:** Andrejs Ozoliņš, 5 Leys Close, Oadby, Leicester LE24HJ, England, vai uz "The Latvian National Council of Great Britain" vārda 72 Queensborough Terrace, London W2 3SH, England.

Apkārtraksts Nr. 27, 2009. gada pavasarī, Rīgā.
Iznāk divas reizes gadā. ISSN 1407-3668

Nākotnes Nama topošās ekspozīcijas maketa fragments.

Redaktors Jānis Erno, korektore Dzintra Auziņa, maketēja A. Justs.

Latvijas Okupācijas muzejs (OM),

Strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050

Tāluļi: birojs – 67212715, Izglītības programma – 67211030, www.omip.lv

Fakss: 67229255, e-pasts: omf@latnet.lv, mājaslapa: www.omf.lv